

Az újjászületés

2006. December 11.

Igehirdetés, Hajmáskér 2006. 11. 26.

Kedves Testvéreim! Istennek Igéje, melynek alapján az Ő üzenetét hirdetni kívánom köztetek, írva található János evangéliumában, annak 3. részében, a 6-tól a 12-ig terjedő versekben.

Így szól János evangéliuma 3. részének a 6. verstől a 12-ig terjedő szakasza:

„Ami testtől született, test az, ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újjonnan kell születnetek. A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.”

Nikodémus megkérdezte tőle: „Hogyan történhet meg mindez?”

Jézus így válaszolt: „Te Izráel tanítója vagy, és ezt nem tudod? Bizony, bizony, mondom néked: amit tudunk, azt szóljuk, és amit láttunk, arról teszünk bizonyosságot, de nem fogadjátok el a mi bizonyosságtételünket. Ha a földi dolgokról szoltam volna nektek, és nem hisztek, akkor hogyan fogtok hinni, ha majd a mennyiekről szólok nektek?”

Kedves Testvéreim! Az elmúlt vasárnapokon János evangéliuma alapján arról beszéltünk, hogyan lehetett és hogyan lehet ma is gyülekezetet építeni. Beszéltünk bizonyosságtételről, a hit megjelenéséről, és ímé, most eljön egy újabb szakasza a gyülekezetépítésnek, ami sokkal személyesebb, hiszen egyéneként mindenkivel történik meg az újjászületés.

Hogyan születhet valaki újjá lélektől, és mit jelent ez az egész? Ezt a kérdést teszi fel Nikodémus, a zsidók egyik tanítója, egy vezető farizeus Jézusnak, midőn egy éjszakán meglátogatja Őt. A mi fogalmaink szerint furcsa időpont a látogatásra, hogy az éjszaka sötétjében megy valaki meglátogatni Jézust, és akkor beszélget vele. Persze vannak biblia magyarázók, akik úgy gondolják, hogy azért történik mindez, mert azon a forró éghajlaton tulajdonképpen az egyetlen napszak, amikor nyugodtan lehet beszélgetni, az éjszaka. Amikor már lehűlt a levegő, amikor elültek a zajok, amikor már nem kell dolgozni a földeken vagy az állatok mellett vagy a kereskedőnek a piacon. És ilyenkor nyugodtan lehet beszélgetni a hűvösben, elteázgatva, vagy ki tudja éppen a keletnek mely szokása divott arrafelé. Egy másik magyarázó, aki azt mondja, hogy Nikodémus, aki vezetője a zsidóknak, egyszerűen szégyelli magát, hogy ő elmegy egy nincstelen senkihez, a Rabbihoz, és ráadásul elismeri, hogy: „Te olyan jeleket teszel, ami alapján Te az Isten választottja vagy, Isten embere”. Hogy miért is ment? Nagyon nehéz kétezer év távlatából megmondani, egy azonban biztos, nem volt felkészülve arra, amit Jézus mondott neki. Ő nem ezt várta. Ő egy filozófiai beszélgetést várt, valamit arról, hogy Jézus fogalmazza meg saját prófétai ars poétikáját, a saját prófétai programját. Kérem szépen, én azt szeretném, hogyha az emberek ilyenek vagy olyanok vagy amolyanok lennének. Én ezt az üzenetet hoztam, és ahogy előtte a próféták, vagy ítéletet hirdettek vagy szabadulást Izraelnek, mondja meg Jézus is, hogy tulajdonképpen mit akar. Mit fog hirdetni. Jézus azonban nem hirdet politikai programot. Jézus azonban nem hirdet egyházi programot. Hanem ránéz, és azt mondja, hogy: „Mondom néked, ha nem születik újjá valaki, akkor nem mehet be az Isten országába.”

Mit jelent ez? A születést minden ember ismeri. De Nikodémus is rákérdez: „Visszamenni az anyaméhbe?” Lehetetlen. Persze, hiszen mi, akik emberek vagyunk, akik hozzászoktunk, hogy ezt a világot észleljük csupán, csak a kezünkkel akarunk megfogni dolgokat, csak a szemünkkel kívánunk látni, és csak a fülünkkel akarunk hallani, idegennek találjuk azt, hogy valaki azt mondja, hogy újjászületik. És pláne idegen számunkra a lélek kifejezés. Olyan nehezen megfogható. Mit is jelent? Maga a szó a magyarban és a héberben is hasonló alakú, közös töről jön, a lélegzet szóból. Hiszen tudjuk, amikor valaki meghal, gyakran mondják, hogy elszáll belőle a lélek, hogy kilehelte a lelkét. Néhány évtizeddel ezelőtt is, nagyon gyakran még úgy vizsgálták meg, hogy él-e valaki, hogy egy megtisztított tükröt tettek a szája elé, és ha bepárasodott, akkor még élt az illető, akkor is, hogyha látszólag már szinte nem is mozgott a mellkasa, már nem is lehetett észlelni az ő lélegzetvétélét. Nem véletlen, hogy a levegő áramlása a tüdőben, az tulajdonképpen ahhoz kötődik, hogy amíg lélek van az emberben, amíg van valami, ami mozditja ezt a porhüvelyt, ahogy szintén őseink nagyon találóan megfogalmazták a testünk szerepét ebben az életben. És a lélegzet tulajdonképpen ugyanaz kicsibe, mint a hatalmas szél, amely hajókat hajt vagy éppen háztetőket sodorhat el. A hasonlóságot már éreznie kellett Nikodémusnak, és érezni kell nekünk is, hiszen Nikodémus is tudta a szélről azt, amit mi tudunk, hogy nem lehet látni, hogy nem lehet tudni, hogy mikor, merre fog fordulni, hogy óriási erőt is képviselhet, de meghajthatja a hajók vitorláit, vagy ma már, hogyha igába fogják a szelet, óriási elektromos generátorokat lehet működtetni vele. Valami, amit nem látunk, csak a hatását érezzük. És tulajdonképpen ez a legjobb leírás a lélekre is, nem látjuk, túl van azon, amit az emberi test észlelésének neveznek, de mégis ez, ami megeleveníti a testet. Mégis ez, ami az életet magában hordozza. Mégiscsak ez az, ami irányítja az ember testét. Nem véletlen, hogy nagyon gyakran mondják azt, hogyha

valakinek meg akarják a jellemét határozni, akkor, hogy ilyen a lelkülete, vagy olyan a lelkülete. Nem véletlen, hogy azok, akiknek valamiféle problémájuk van az élet dolgaival, látszólag az emberek egymáshoz való viszonyával, mégis hova mennek, lelki gondozóhoz. Nem véletlen, hogy évszázadokon, évezredekken keresztül azt, hogy hogyan kell az embernek élnie nem tudós professzorok, nem matematikusok, hanem lelkipásztorok próbálták az emberiség számára közvetíteni. Nem véletlen, hogy Jézus sem tudós professzorként vagy egyszerű rabbiként jelent meg ebben a világban, hanem papként, az Isten elsőszámú főpapjaként, aki saját magát áldozta fel.

De térjünk vissza a gondolkodásbeli különbségre, ami Nikodémus és Jézus között van. Nikodémus rabja ennek a világnak. Nikodémus rabja a saját porhüvelyének, úgy gondolkodik, hogy az újjászületés azt jelenti, hogy visszamegyünk az út elejére. Pedig, gondoljunk csak bele, az ember hányszor születhet újjá?! Milyen gyakran mondjuk azt, hogyha sikerül egy jó forró fürdőt venni, hogy szinte újjászülettünk tőle. Vagy amikor valaki túlél egy balesetet, és utána azt mondjuk, hogy újra született, hiszen ott meg kellett volna halnia, nagyon gyakran használjuk ezt a kifejezést. Hát miért ne használná Jézus, és miért ne használnánk mi, erre a megfoghatatlan dologra, a mibennünk is bennünk létező lélekre, és amikor úgy gondoljuk, hogy olyan pillanatok következtek be az életünkben, vagy bekövetkezett egy nagy katarzis, aminek eredményeképpen megváltozott a lelkületünk, megváltozott a dolgokhoz való hozzáállásunk, hogy újjászülettünk. Újjászülettünk lélekben, mert magunk mögött akarjuk hagyni mindazokat a hibákat, mindazokat a bűnöket, vagy egyszerűen csak más szemszögből kívánjuk vizsgálni a világot.

Merthogy, amikor megszületünk – gondoljunk csak bele – tulajdonképpen mindannyian meglehetősen önző lények vagyunk, hiszen nincs más vágyunk csak, hogy enni kapjunk, hogy melegben legyünk, hogy a szüleink közelében legyünk, s ha nem ezt kapjuk, akkor sírunk, akkor hisztizünk. S milyen nagy utat kell megjárni ettől az embernek addig, hogy megtanulja akár önmagát feláldozni.

Nem olyan régen beszélgettem – itt a szomszédban, Attila barátomnál, egy kis társaságban – arról, hogy mennyire más volt néhány évszázaddal ezelőtt, de talán néhány évtizeddel ezelőtt is az embereknek az élethez való hozzáállása. Nem tudom, tudjátok-e azt, de az inkáknál, és a dél-amerikai indiánoknál például a sportversenyek győzteseinek a jutalma az volt, hogy őket áldozták fel az isteneknek. Nem a vesztest, a győztest. Nem tudom, hogy tudjátok-e, hogy ott a szépségversenyeknek – mert vannak írások róla – a legszebbjét, a legjobbjából áldozat lett, és önként, örömmel ment, mert istennek adta át önmagát ezáltal.

Nem tudom meglátjátok-e Káin és Ábel történetében, hogy Ábel, aki a saját legjobbját ajánlja fel, és Káin, aki a maradékot akarja odavetni az Istennek, micsoda hasonlóság.

És gondolatok csak bele, azoknak a végvári vitézeknek – Balassinak és a többieknek – a gondolkodásába, nem a saját test épségüket próbálták kímélni. Balassinak a két lábát el is lötték, odaadta az életét. Zrínyi Miklós nem retteget azért, hogy mi lesz vele. Vagy Tomori, vagy Hunyadi, vagy ki tudja hány névtelen hős...

Sőt, biztos vagyok benne, hogy ti, akik közelebb éltetek, vagy talán átéltétek a világnak néhány, 50-60-70 esztendővel ezelőtti felfordulásait, ismerhettetek még olyan embereket, akik a lelküket többre tartották, mint a testüket. És ha végig néztek a világon, hogy mekkorát fordult, ami körülöttünk van, eljutunk lassan oda, hogy a test parancsol a léleknek, és nem a lélek a testnek.

Van már arra kutatóintézet, hogy a környezeti behatásoknak a lélekformáló erejét vizsgálja. De valamikor arra nevelték a gyermekeket, hogy mindegy, hogy milyen a világ körülöttem, van egy pont, az Isten, ami fix, ahhoz kötődj.

Újjászületni nem jelent mást Testvéreim, mint elvégezni ezt a szemléletváltást a lélekben. Amikor a lélek ráébred arra, hogy felesleges ehhez a múlandó anyaghoz ragaszkodnia, hogy természetes, hogy szükség van a porhüvelyre ahhoz, hogy hordozza, amíg tart az élet itt a földön, de, hogy a folytatás, az örök élet, az fontosabb. Persze kedves Testvéreim, én úgy gondolom, hogy a legnagyobb probléma az, amit Jézus maga is felvet: „A földi dolgokról szoltam nektek, és nem hisztek, akkor hogyan fogtok hinni, ha majd a mennyiekről szólok nektek?” Kedves Testvéreim, ez nem hit kérdése, ez hitelesség kérdése. Vajon, amikor Isten Igéjét szóljuk, vajon, amikor embertársainkhoz beszélünk, hitelesek vagyunk-e? Először a földi dolgokban, aztán az Isten, a lélek dolgaiban is. Kedves Testvéreim, én úgy gondolom, óriási probléma ez mindenütt. Az egész életünkben, a hitelvesztés, a bizalomvesztés, hogy ma már nem arról van szó, hogy valaki felmeri egy adott szavunkra tenni akár az életét, akár a becsületét, hanem megfordult, hogy mennyire tartja hazugnak egyik ember a másikat. Mindenki hazudik, mindenki csal, mindenki lop. Ugye mennyit beszélünk erről? Ma már nem is tudunk a társadalomban úgy létezni, ebben a világban, Isten bocsá, talán az egyházban sem, hogy ne merülne fel a kérdés, hogy megbízhatom-e a másik adott szavában. Nem, mindenki kételkedik, mindenki hitetlen. Tehát kedves Testvéreim, ha nem hisszük el, hogy a másik igazat szól a világ dolgaiban a földi dolgokról, akkor hogyan hiszünk egymásnak, amikor a mennyeiről beszélünk? Ha nem hiszik el nekünk az emberek, hogy mi igazat mondunk e föld dolgaiban, hogyan várjuk, hogy elhiggyék, hogy az ég dolgaiban igazat mondunk. Márpedig kedves Testvéreim, igaz emberként

ezen a földön csak akkor tudunk élni, ha újjászületünk lélekben, és egy kicsit fölülről közelítünk mindahhoz, amit emberi életnek nevezünk. Ha megtanuljuk, jó értelemben véve, de lenézni a világ dolgait, másod-, harmad-, ezredrangúnak tartani őket. Ha az Istent, a Hazát, a Nemzetet, hagyományos, kétezer éves értékeket állítunk magunk elé, és a saját életünket a sor végére tesszük. Mert kedves Testvéreim, ebben különböztek azok az emberek, akiket most hazánk nagyjainak beszélünk tőlünk. Ők a test dolgait tudták a sor végére tenni. Tudtak életük egy, meghatározott pillanatában, lehet, hogy csak az utolsóban, de újjászületni. Mindent odadobni a hitükért, ez a jövő reménysége, ez a záloga a mi hitelességünknek, hogy tudjunk újonnan születni lélekben, hogy tudjunk lélekben nézőpontot váltani, s ne alulról fölfelé menjen, e világból az Isten felé, hanem az Isten szemszögével nevetni a saját emberi gyarlóságainkon, kicsinyességeinken. Ha az Isten szemével látjuk önmagunkat – higgyétek el – könnyebb lesz a dolgunk, könnyebb lesz becsületesnek maradni, következetesen ragaszkodni a hitünkhöz, a Krisztusunkhoz, és ha ezt meg tesszük, akkor megteremtődik az emberek szemében is a hitelességünk. És hiszem, ha eljutunk odáig mindannyian egyen-egyenként, hogy hitelesek legyünk ennek a világnak dolgaiban, akkor hinni fognak, amikor a lélek dolgairól, az Isten megváltó munkájáról beszélünk is. Ámen.

Gyertek, hajtsuk meg fejünket, imádkozzunk!

Urunk és Istenünk! Nehéz feladatot állítasz elénk, mely könnyű is egyben, hiszen nem kell hozzá más, csakhogy megpróbáljunk a Te szemszögedből, a Te szemeddel látni önmagunkat és a világot is, amelyben élünk. Urunk add, hogy megtörténjen ez az újjászületés, ez a gondolkodásmódbeli változás a mi életünkben, hogy a mi lelkünk változása ki tudjon hatni testünk dolgaira, hogy a lélek parancsoljon és ne a test, hogy helyére álljon az eredeti rendje ennek a világnak, amelyet Te adtál, s melyet Te fogsz majd számon kérni egyszer minden emberen. Mindenség Istene légy segítségünkre, hogy tudjunk, ha kell naponta apró újjászületésekkel közelebb kerülni Hozzád, s add, hogyha kell, akkor tudjunk egyszerre, egyik pillanatról a másikra mindent eldobni, mindenről lemondani csakhogy hűségeseink maradjunk a Te szent Fiadhoz. Mindenség Istene erősíts minket, gyógyíts minket, adj nekünk hitet kétségeinkben, s mutass utat az élet nehéz dolgaiban is. Mindenség Ura! Légy azokkal is, akik most nincsenek közöttünk, akiket munkájuk, kötelességük, betegségük, vagy saját kétségeik eltávolítottak e gyülekezettől. Ó Urunk, bármi is legyen az oka, vezesd vissza őket közénk, s adj erőt, hogy hittel és szeretettel testvérek, hiteles emberek lehessünk egymás számára. Mindenség Istene, mi mindezt nem önmagunkért kérjük, hanem a Megváltó Krisztus nevében, aki így tanított minket imádkozni:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy! Szenteltessék meg a Te neved. Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Ámen.

S az Istennek békessége, amely minden emberi értelmet felülhalad, meg fogja őrizni a ti szíveiteket és gondolataitokat az Úr Jézus Krisztusban. Ámen.